

Libellen in vlucht.

Auteur : [John Kimbler](http://www.johnkimbler.com) (www.johnkimbler.com)

Vertaling : [Tom Smit](http://www.natuurlijkwild.nl) (www.natuurlijkwild.nl)

Als ik zou mogen kiezen zou ik veel liever libellen op de grond fotograferen dan libellen in de lucht vliegend. Er zijn echter een aantal soorten die altijd in beweging lijken te zijn als ik met mijn camera op pad ben. Na een aantal pogingen om de libellen in vlucht te fotograferen en heel veel trial-and-error, denk ik een methode gevonden te hebben die werkt om vliegende libellen te fotograferen. Althans een methode waar ik mee uit de voeten kan. Hopelijk staan er in dit verhaal ook dingen die jij kunt gebruiken bij het fotograferen van vliegende libellen.

Ik heb geen high-end-camera, maar “slechts” een Canon 40D met negen autofocus punten. Omdat ik mijn compositie maak, kijkend door het zoeker, en ik geen compressie of cropping van de foto’s wil, lijkt het altijd of er geen bruikbaar autofocuspunt is, die beesten vliegen op een of andere manier altijd tussen mijn autofocuspunten door. Hierdoor stelt de camera bijna altijd scherp op de achtergrond en niet op de door mij gewenste libel.

Daarom zet ik de autofocus op het door mij gebruikt 250mm objectief altijd uit (180 mm + 1.4 teleconverter). Ik stel de focusing in op een afstand ergens tussen de 2 en de 5 meter. De libellen moeten toch wel redelijk dichtbij in beeld komen anders worden het van die kleine dingen in je foto. Daarnaast heb ik het ezelsbruggetje “Clockwise gets Close” (vert. Met de klok mee is dichterbij) in mijn hoofd omdat als je de focusing met de klok mee draait je dichterbij scherp stelt oftewel het focuspunt dichterbij haalt..

Ik stel de camera in op stand “manual” (handmatig) en zet het diafragma op F5.6 of F11 afhankelijk van hoeveel natuurlijk licht er is. En hoe dicht bij het onderwerp zich bij de achtergrond bevindt. Een hoger F-getal geeft je meer scherptediepte en dus ook meer detail in de achtergrond, dit kan vaak leiden tot een onrustige achtergrond, wat de foto meestal niet ten goede komt.

Een van mijn beste libel-in-vlucht foto’s van de laatste jaren was met diafragma F5.6. Ik wilde namelijk mijn sluitersnelheid houden op een waarde van 1/640 of liever nog hoger omdat ik uit de hand fotografeer met een lange lens (vergeet in dit geval de

1/brandpuntsafstand regel omdat dat niet op gaat in deze situaties) en kijk door de zoeker naar het gebied waar ik een foto wil maken. Ik kijk hier naar mijn belichtingsmeter en zorg ervoor dat mijn belichting staat ingesteld op een stop onderbelichting (-1 EC). Ik stel mijn ISO waarde bij als dat nodig is. Het is echter voor mij redelijk normaal dat ik bij gewoon omgevingslicht fotografeer bij ISO 400. Achteraf is de ruis makkelijk weg te werken met NoiseWare Professional, deze is goed in het weg werken van de ruis en het behouden van het detail. In dit soort foto's is het ook niet nodig dat elk detail van het facet oog van de libel zichtbaar is.

Laatste tijd maak ik gebruik van een Canon 580EX-II met daarop gemonteerd een raster ("grid" (*)) (om te voorkomen dat het licht overall heen schijnt en het nu een beetje te kunnen richten) en met een CTO (Color Temperature Orange, een oranje kleurige filter voor je flitser) gel (om het harde licht van de flitser wat minder hard en warmer te maken). Omdat ik ook al een 81A "warmte" filter (wat gelig filter) op het objectief heb zitten, kan ik de meeste situaties met moeilijk/hard licht vrij makkelijk omzetten naar een situatie welke meer het idee geeft van het fotograferen in de ochtend of de avond. De witbalans aanpassen in het nabewerking proces heeft niet hetzelfde effect, maar als je het "warmte" filter niet wilt gebruiken, dan wil je de CTO waarschijnlijk ook niet gebruiken. Als je een van de twee gebruikt heb je te maken met twee verschillende soorten licht (hard omgevingslicht en het warme flitslicht) en er is dan in de nabewerking niet veel meer aan te wijzigen.

Ik stel de flitser in op E-TTL mode zonder enige flits compensatie en dit lijkt goed te werken als het onderwerp meer dan een meter van het objectief vandaan is. Als ik dichterbij fotografeer dan maak ik meestal gebruik van 1 stop onderbelichting (-1 FEC) of meer. De reden voor het onderbelichten is eenvoudig: in de nabewerking maak ik de foto iets helderder en de gerasterde ("gridded") flitser zorgt ervoor dat het onderwerp iets meer verlicht wordt dan de achtergrond. Als ik de foto meer verlicht, kan ik de achtergrond donkerder krijgen en springt mijn onderwerp, de libel, echt uit de foto. Ook kan ik de achtergrond wat onderbelichten zodat de kleuren meer verzadigd worden en de middagzon niet lijkt als een middagzon.

Het enige wat ik nu nog moet doen is wachten op de libel, zodat die binnen bereik komt en rond vliegt. Door zijn gewoontes te bestuderen, ze vliegen vaak over en naar de zelfde plekjes. Insecten zijn gewoontedieren en libellen vormen daar geen uitzondering op. Volg de libel een poosje en je zult vanzelf een patroon in zijn gedrag ontdekken.

Als de libel eenmaal binnen bereik is en hangt het stil in de lucht, dan stel ik grof scherp en beweeg ik voorzichtig heen en weer om de laatste scherpstelling goed te krijgen. Bij elk schot stel ik de focus weer goed en gooi ook een hoop foto's weer weg tot die ene....

In de nabewerking maak ik de foto wat lichter, pas het contrast aan, verscherp de foto met de autofocus optie in Elements (makkelijker dan USM te gebruiken, minder kans om de foto te veel te verscherpen), haalde foto door Noiseware om de ruis te verwijderen, pas de niveaus aan door het zwartpunt te zetten, voeg mijn copyright toe en sla de foto op.

(*) zie voor een voorbeeld : <http://strobist.blogspot.com/2006/10/free-and-so-easy-diy-grid-spots-for.html>